

1. Блокчейн і бухгалтерський облік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://goo.gl/opbuTr>.

2. Блокчейн, штучний інтелект і бухгалтерія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://goo.gl/yPpcJw>.

3. Технологія блокчейн і криптовалюта: що чекає бухгалтера [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://goo.gl/24oZcH>.

4. Державний земельний кадастр перейшов на технологію Blockchain [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://goo.gl/RUCf8i>.

Дубініна М.В., д-р економічних наук, професор
Василенко М.Ю., здобувач вищої освіти групи Б2/2 Миколаївський Національний Аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС ТА ЙОГО СУТНІСТЬ

Вступ. Управління фінансово-господарською діяльністю підприємства потребує своєчасної та достовірної інформації про стан та рух господарських засобів за складом і розміщенням, джерелами формування та цільовими призначеннями. Такі відомості можна отримати за допомогою бухгалтерського балансу. Слово "баланс" від французького означає ваги, врівноваженість [1].

Основний текст. Бухгалтерський баланс є багатим джерелом інформації, на базі якого розкривається фінансово-господарська діяльність економічного суб'єкта.

Бухгалтерський баланс – це метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом і джерелами їх утворення у вартісній оцінці на певну дату за формою балансу [2].

Завдання бухгалтерського балансу - дати узагальнену інформацію про активи і їх джерела у вартісному вимірнику на певну дату. Така інформація необхідна внутрішнім (менеджери, спеціалісти, працівники підприємства) та зовнішнім (акціонери, кредитори підприємства, податкові служби) користувачам для прийняття рішень [3].

Форма балансу та порядок його заповнення в Україні регулюються наказом про "Загальні вимоги до фінансової звітності". Згідно зі ст. 11 "Загальні вимоги до фінансової звітності" Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" баланс, разом із звітом про фінансові результати, звітом про рух грошових коштів, звітом про власний капітал, звітністю за сегментами та примітками до звітів, є складовою фінансової звітності підприємства [4].

За формою баланс — таблиця, на лівій стороні якої відображають склад і розміщення господарських засобів і яка називається активом, а на правій стороні, що називається пасивом, відображають джерела формування господарських засобів. Слова "актив" і "пасив" означають відповідні сторони бухгалтерського балансу. Це так звана горизонтальна форма побудови бухгалтерського балансу, як правило, характерна для Німеччини, Італії, Росії. Для України така побудова практична і традиційна. Скажімо, в Англії, США використовують вертикальну

форму побудови бухгалтерського балансу: спочатку показують склад активу, а потім — пасиву [5].

Баланси відображають різну економічну інформацію і в залежності від вимірників бувають:

- натуральні - характеризують джерела формування матеріальних ресурсів та напрямки їх використання. Використовується зазвичай при плануванні господарської діяльності підприємства;

- трудові - характеризують кількість та склад трудових ресурсів, їх розподіл та використання;

- вартісні - складаються у вартісному вираженні на рівні окремих підприємств, галузей, країни [6].

Розрізняють такі види бухгалтерського балансу:

- вступний — складається на початку діяльності підприємства. Балансуючим показником у вступному балансі виступає статутний капітал, оскільки на цьому етапі немає іншого джерела надходження через відсутність господарської діяльності;

- періодичний — складається протягом календарного року за звітними періодами;

- річний — відображує стан капіталу підприємства, розміщеного в активах і пасивах на початок наступного року, а також результати діяльності за попередній рік;

- об'єднувальний — складається в разі злиття кількох підприємств у об'єднання на правах юридичної особи;

- розподільний — складається при реструктуризації великих підприємств, поділу їх на менші за обсягом підприємства з правами юридичної особи;

- сапований — призначений для коригування контрактивного балансу;

- ліквідаційний — складається в разі ліквідації підприємства, яке має статус юридичної особи;

- зведений — складається на підприємстві, до складу якого входять реструктуризовані підприємства чи господарства, виділені на самостійний баланс;

- консолідований — передбачає включення до його складу всіх підприємств однієї компанії, фірми, концерну з правом юридичної особи.

- самостійний - ведуть суб'єкти, наділені правами юридичної особи.

При відсутності таких прав складається окремий баланс. Такий підхід поширюється на структурні підрозділи економічного суб'єкта (цехи, філії, ділянки та ін.) [7].

Наведений перелік бухгалтерських балансів по суті своєї відповідає життєвому циклу юридичної особи. На цьому шляху трансформація в організаційній структурі даної особи відбувається головним чином під впливом його фінансового стану й місця на відповідному сегменті ринку товарів, робіт і послуг.

Для всіх інших видів бухгалтерського балансу балансуючим показником можуть виступати як статутний капітал організації, так і фінансовий результат її діяльності.

Висновки та пропозиції. Виходячи з даних бухгалтерського балансу, можна отримати уявлення про поточний стан справ в організації, інакше кажучи, бухгалтерський баланс - це показник фінансового стану організації.

Важливою умовою повного якісного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства є вміння аналізувати фінансову звітність, і, зокрема, основну її форму - бухгалтерський баланс. Важливо розуміти економічне втримування кожної балансової статті, способів її оцінки, ролі в діяльності підприємства, характеру змін сум по тій або іншій статті й значення цих змін для оцінки економіки підприємства. Уміння читати бухгалтерський баланс дає можливість тільки на підставі вивчення балансових статей одержати значний обсяг інформації про підприємство.

Список використаних джерел:

1. Бухгалтерський облік: Навч. посіб.\ Белінська О.В., Однолько В.О. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 166 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» (Частина I) / Укладач О.В. Будько – Кам'янське: ДДТУ, 2016 – 116 с.
3. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. – К.:Знання, 2008. – 507 с.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»:Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року №73 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (версія перекладу українською мовою – 2011 рік) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу
6. Кузьмінський А.М., Кузьмінський Ю.А. Теорія бухгалтерського обліку : Підручник.-К.: КНЕУ, 1999.- 288с.
7. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник.-К.: АСК, 2001.- 784с.

Дубініна М.В., д.е.н., професор
Миколаївський національний аграрний університет
Трум О.Ю., здобувач вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет
Височанська А.В., здобувач вищої освіти
Національна академія статистики, обліку та аудиту